

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Придніпровська державна академія будівництва та архітектури"
Освітня програма	31554 Маркетинг
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	075 Маркетинг

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Придніпровська державна академія будівництва та архітектури"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	31554
Назва ОП	Маркетинг
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	075 Маркетинг
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Поліщук Ірина Ігорівна, Жалдаченко Марія Миколаївна, Смачило Валентина Володимирівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	20.05.2020 р. – 22.05.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2019/11/31554_Marketyng.pdf

Програма візиту експертної групи <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2019/11/marketyng.pdf>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-професійна програма «Маркетинг» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 075 «Маркетинг» розроблена робочою групою, до складу якої входять науково-педагогічні працівники кафедри фінансів і маркетингу. Коригувалася відповідно до зміни законодавства та побажань стейкхолдерів. Освітня програма є актуальною на даний час та збалансованою у контексті врахування сучасних вимог ринку праці та інтересів різних груп стейкхолдерів. Вона узгоджується із місією та стратегією розвитку ЗВО. Мета, цілі та програмні результати навчання освітньої програми сформульовані з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці із урахуванням галузевого та регіонального контексту. Реалізація освітньої програми забезпечує колектив висококваліфікованих викладачів, а адміністрація ЗВО забезпечує удосконалення освітньої діяльності. При визначенні компетентностей враховані компетентності, передбачені Стандартом, випускники можуть працевлаштовуватися та бути конкурентоспроможними. За результатами акредитаційної експертизи експертною групою визначено, що освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають усім критеріям Додатку до Положення про акредитацію освітніх програм, з недовіками, що не є суттєвими або з такими, що можуть бути усунені протягом одного року. Слід відзначити, що ЗВО має резерви і потенціал для удосконалення освітньої діяльності за цією програмою, а також демонструє розуміння напрямку змін та активно їх впроваджує. Тому експертною групою були надані певні рекомендації консультативного характеру, реалізація яких допоможе усунути виявлені слабкі сторони та покращити якість надання освітніх послуг.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Відповідність цілей ОП Стратегії розвитку; зацікавленість адміністрації Академії, розробників ОП, роботодавці у збереженні та розвитку ОП; залучення до перегляду та внесення змін в ОП пропозицій здобувачів вищої освіти, потенційних роботодавців, представників академічної спільноти Зміст ОП в цілому відповідає предметній області визначеної для неї в Стандарті спеціальності та НРК. Зміст ОП, навчальний план, індивідуальний план здобувача реалізує формування індивідуальної освітньої траєкторії шляхом вибору ОК. ОК мають силабуси, які розміщені на сайті Академії. Високий рівень залученості роботодавців до розробки та реалізації ОП. Наявні чіткі і зрозумілі правила для вступу на навчання. Є публічний доступ до документів ЗВО, що регулюють визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО; можливість переведення здобувачів із однієї ОП на іншу та зарахування результатів неформальної освіти. Форми та методи навчання і викладання в цілому сприяють досягненню заявлених в ОП цілей та ПРН. Інформування здобувачів вищої освіти щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання організовано належним чином і своєчасно. Використовуються сучасні інформаційні технології та впроваджують інноваційні методи навчання. Здобувачі мають доступ до дистанційної платформи, де розміщено необхідні матеріали для опанування ОК. Навчання та викладання за ОП відповідають вимогам студентоцентрованого підходу, принципам академічної свободи, передбачають врахування свободи слова. Здобувачі залучені до виконання досліджень в рамках вивчення окремих ОК у вигляді наукових публікацій. НПП мають значний практичний досвід, є науковими консультантами бізнес-структур, проходили стажування за кордоном. В Академії діють міжнародні проекти та угоди. Наявність внутрішньої нормативної бази щодо контрольних заходів та академічної доброчесності; діяльність Комісії з етики та доброчесності та оприлюднення на сайті; наявність угод з ТОВ «Антиплагіат»; наявність чітких та зрозумілих контрольних заходів в силабусах та доступність Наявність фахової вищої освіти у НПП, що викладають на ОП; досвіду практичної діяльності, високий рівень кваліфікації Задовільна матеріально-технічна база. Сприятливий морально-психологічний клімат та умови для навчання за ОП. Викладачі і здобувачі вищої освіти мають право на безкоштовний доступ до користування матеріальними та інформаційними ресурсами ЗВО. Наявність онлайн-ресурсів з навчальними матеріалами. Враховуються зауваження та рекомендації акредитаційних експертів, стейкхолдерів; використання АСУ-ЗВО «СИГМА в освітній діяльності; наявність та постійне оновлення внутрішніх стандартів, що спрямовані на забезпечення якості освіти; робота з випускниками; проведення анкетувань та впровадження їх результатів Прозорість та публічність основних документів і процедур, що забезпечують та регулюють освітній процес у ЗВО і на ОП. Наявність основної інформації для потенційних абітурієнтів та роботодавців у відкритих джерелах ЗВО

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

- під час перегляду ОПП включити досвід іноземних програм; спиратися на досвід провідних ЗВО України в сфері маркетингу; додати ОК, які рекомендовані роботодавцями (Брендінг, Міжнародний маркетинг); так як спеціалізація ПДАБА - будівництво, логічним є введення курсу «Маркетинг в будівництві»; під час перегляду ОПП використати можливість щодо підвищення рівня її унікальності за фаховими компетентностями та ПРН. переглянути розподіл кількості кредитів між ОК в межах ОП, що прямо дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання; впорядкувати структурно-логічну схему ОП, сформувати наповнення ОК «Управління ризиками в маркетингу» у відповідності з назвою дисципліни та ПРН; розподілити ЗН.09 та ЗН.04; визначити в ОП та НП належність практичної підготовки та атестації до нормативних/варіативних ОК; продовжувати реформування процедури вибору; розширити перелік вибіркових ОК, із спеціалізацією за потребами роботодавців; перерозподілити (пропорційно) навчальні години за ОК так, щоб з'явилася можливість для проведення практичних (семінарських / лабораторних) занять, які допоможуть здобувачам набутти соціальні навички (soft skills) та досягти компетентностей та ПРН за ОП; дотримуватися відповідності між наповненням ОП та НП щодо найменування та обсягу ОК, впорядкувати пререквізитні та постреквізитні дисципліни. включати власні наукові розробки в список рекомендованої літератури; оновлювати списки рекомендованої літератури в силабусах; розпочати наукову тему кафедри за даною ОП. оцінювання відвідуваності лекційних занять повинно мати меншу вагу, ніж практичних;

додати критерії оцінювання додаткових видів роботи студентів в силабуси; додати в силабуси пункт стосовно академічної доброчесності перерозподілити ОК у відповідності з академічною/професійною активністю за дисциплінами; під час конкурсного добору врахувати вимоги Положення про акредитацію освітніх програм в розрізі критерію 6; з метою стимулювання професійного розвитку розглянути можливість компенсації вартості екзамену з англійської мови за умови отримання сертифікату рівнем не нижче B2; розвивати прозору систему рейтингування НПП. під час оприлюднення ОП для громадського обговорення, вказати, що це проект, дату публікації, термін, протягом якого триває обговорення та прийняття пропозицій; залучати до моніторингу ОП й третій - освітньо-науковий рівень та заочну форму навчання; можливе включення здобувачів освіти до групи з розроблення освітньої програми; врахувати вимоги Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (наказ МОН 11.07.2019 № 977) в стандартах (положеннях) та діяльності ВСЗЯО Публічне розміщення наданих рекомендацій від роботодавців та студентів щодо удосконалення ОП «Маркетинг» відсутнє. Доцільно на сайті ЗВО оприлюднювати таблицю із пропозиціями стейкхолдерів після громадського обговорення проекту ОП, а також вказувати терміни надання пропозицій.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОП має чітко визначені цілі, що передбачають формування теоретичних і практичних знань з організації та ведення маркетингової діяльності; набуття компетентностей з визначення пріоритетних напрямків та організації ведення бізнесу на засадах маркетингових концепцій; прийняття ефективних маркетингових рішень на внутрішніх та зовнішніх ринках; здатність використання набутих знань з питань маркетингу в практичній діяльності. У відомостях про самооцінювання зв'язок цілей ОП з місією та стратегією ЗВО описано з посиланням на відповідні документи, зокрема Стратегію 2020-2025 р. (затв. 2019р.) https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/04/Strategiya_2020-2025-1.pdf, стратегію ЗВО до 2020 р. було визначено в Концепції освітньої діяльності (затв. 2017 р.) <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/04/Kontseptsiya.pdf>. Відданість місії та стратегічним цілям розвитку Академії, а також зацікавлення у збереженні та розвитку даної ОП під час зустрічей з ЕГ демонстрували як представники адміністрації Академії, розробники ОП, так і роботодавці. Було зазначено на бажанні розвитку цієї ОП в напрямку “Девелопмент нерухомості”. На основі викладеного можемо зробити висновок про відповідність цілей ОП місії та стратегії Академії, їхню актуальність та реалістичність.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ЕГ було з'ясовано, що інтереси груп стейкхолдерів вивчали та враховували під час розроблення ОП. Зокрема, інтереси здобувачів вищої освіти вивчали шляхом опитування, організованих відділом якості, маркетингу та профорієнтаційної роботи Академії (протокол засідання кафедри фінансів, обліку та маркетингу №8 (191) від 03.02.2020; результати анкетування щодо якості ОП, задоволеності студентів матеріального-технічним забезпеченням Академії, антикорупційний моніторинг, анкета з академічної доброчесності); інтереси зовнішніх стейкхолдерів-потенційних роботодавців вивчали шляхом отримання від них рецензій у 2017 р. (додаються до ОПП 2017 р.), запрошення на засіданні кафедри директора ТОВ «АРС ІНЖІНІРИНГ» - Харківця П.С., керівника відділу закупівель та планування виробництва ТОВ «Стронгдрінк» - к.е.н. Баранова А.І., директора маркетингового агентства «BTL Днепр» - Карлюгіна О.Є., директора маркетингового агентства «Mindgineer» – Песчаного А.С. та отримання від них пропозицій щодо оновлення та доповнення змісту компетентностей та ПРН згідно СКО, вилучення і доповнення ОК та їх змістовного наповнення, збільшення кількості годин з дисципліни «Іноземна мова» (за професійним спрямуванням), протокол засідання кафедри фінансів і маркетингу №6 (177) та відгуків у 2019 р. (додаються до ОПП 2019 р., протокол засідання кафедри фінансів, обліку та маркетингу № 07 (190) від 20.01.2020). Співпраця має науково-практичний характер; к.е.н. Баранов А.І. був аспірантом кафедри (кер. Грабовський С.І.) та захистив кандидатську дисертацію на актуальну тему. Представників академічної спільноти запрошували здійснити перегляд та внесення змін в ОПП у вигляді пропозицій вилучення та додавання окремих освітніх компонентів з метою підсилення професійної підготовки, врахування специфіки Академії, уточнення та підсилення фахової компетентності та ПРН (протоколи засідання кафедри фінансів і маркетингу №11 (170) від 22.05.2018; №6 (177) від 20.12.2017); відповідності вимогам внутрішньої системи забезпечення якості освіти Академії, участі стейкхолдерів у розробці ОПП (протокол засідання кафедри фінансів, обліку та маркетингу № 07

(190) від 20.01.2020). Спількування із стейкхолдерами показало, що обговорення цілей ОП та програмних результатів навчання мало справжній, а не формальний характер.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі та ПРН ОП відповідають нормативному змісту Стандарту вищої освіти за спеціальністю 075 «Маркетинг» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, враховують тенденції розвитку спеціальності, специфіку Академії, саме будівельну галузь та враховують галузевий і регіональний контекст. Моніторинг ринку праці проводився шляхом аналізу пропозицій веб-сторінок сайтів вакансій. Під час фокус-груп з менеджментом Академії, гарантом ОП, завідувачем кафедри та групою розробників ОП було встановлено те, що урахування галузевого та регіонального контексту (маркетинг, маркетингові дослідження, маркетинг промислового підприємства, управління ризиками у маркетингу, економіка підприємства, фінанси, ціноутворення в будівництві, організація виробництва, загальний курс будівництва, основи архітектури, технологія будівельного виробництва) враховані в ОП. Фокус-група з гарантом та групою розробників показала, що при розробці ОП враховувався досвід ОП ЗВО України. В відомостях про самооцінювання відсутня інформація щодо врахування досвіду аналогічних іноземних програм. Під час фокус груп з гарантом, групою забезпечення було отримано інформацію, що досвід іноземних програм вивчався, але конкретно не враховано. Врахування запитів роботодавців, які приведені у ВС та додані у вигляді рецензій, демонструють зацікавленість у фахівцях в сфері промислового маркетингу та будівництва. Роботодавцями обговорювалося наповнення навчальної дисципліни «Брендинг» (лист MINDGENEER від 02.09.2019, протокол засідання кафедри №6(177) від 20.12.2017), але така ОК відсутня в ОПП 2019р. З метою врахування інтересів зацікавлених сторін на офіційному сайті ПДАБА існує вкладка Громадські обговорення <https://pgasa.dp.ua/discussions/educational-programs/>, що дозволяє врахувати їх побажання шляхом комунікування з гарантом.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОПП «Маркетинг» в редакції 2019 р., затверджена Вченою радою Академії (протокол №8 від 26 лютого 2019 р.) та введена в дію з 1 вересня 2019 р., відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 075 «Маркетинг» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженому Міністерством освіти і науки України (наказ №1343 від 05.12.2018 р.) за інтегральною компетентністю випускника. Крім того, ОП містить усі 14 загальних, 14 фахових компетентностей та 18 програмних результатів навчання, що визначені у стандарті. Форма атестації здобувачів вищої освіти також відповідає стандарту - атестаційний екзамени (екзамени). Попередні редакції ОП відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для 7 кваліфікаційного рівня - першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Відповідність цілей ОП Стратегії розвитку Придніпровської державної академії будівництва та архітектури 2020 – 2025 р. (затв. 2019р.). Зацікавленість адміністрації Академії, розробників ОП, роботодавці у збереженні та розвитку ОП «Маркетинг». Залучення до перегляду та внесення змін в ОП пропозицій здобувачів вищої освіти, потенційних роботодавців, представників академічної спільноти. Відповідність цілей та ПРН ОП нормативному змісту Стандарту вищої освіти за спеціальністю 075 «Маркетинг» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, врахування тенденцій розвитку спеціальності, специфіки Академії та врахування галузевого і регіонального контексту.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Рекомендовано: під час перегляду ОПП включити досвід іноземних програм; спиратися на досвід провідних ЗВО України в сфері маркетингу; додати ОК, які рекомендовані роботодавцями (Брендинг, Міжнародний маркетинг); так як спеціалізація ПДАБА - будівництво, логічним є введення курсу «Маркетинг в будівництві», який би розкривав специфіку маркетингової діяльності в цій сфері та був би логічним завершенням та поєднанням вивчення спеціалізованих ОК стосовно будівництва; під час перегляду ОПП використати можливість щодо підвищення рівня її унікальності за фаховими компетентностями та ПРН.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня програма "Маркетинг" першого (бакалаврського) рівня має значний рівень узгодженості за підкритеріями 1.1, 1.2, 1.4 та меншою мірою за підкритерієм 1.3. Використання цілісного підходу до аналізу фактів та їх контексту дозволяє встановити відповідність ОП "Маркетинг" критерію 1 з невеликими, що не є суттєвими.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Аналіз ОП «Маркетинг» показав, що її обсяг становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» №848-VIII від 26.11.2015 та Стандарту вищої освіти зі спеціальності 075 «Маркетинг» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що відповідає встановленим вимогам щодо мінімального обсягу необхідного для здобуття загальних та фахових компетентностей, визначених Стандартом. Обсяг практичної підготовки становить 18 кредитів ЄКТС, атестація у формі кваліфікаційних екзаменів – 6 кредитів ЄКТС. Обсяг освітніх компонентів, спрямованих на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, визначених Стандартом вищої освіти зі спеціальності 075 «Маркетинг» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, є достатнім, не порушує чинних вимог та становить понад 50%. У ВС не зазначено, що ОП передбачає скорочену форму навчання на основі ОКР молодшого спеціаліста, атестація яких запланована на червень 2020р. У наданій ОП 2017р. прописані передумови: повна загальна середня освіта та ступінь молодшого спеціаліста. Під час інтерв'ю з групою забезпечення було підтверджено наявність скороченої форми навчання за ОП і було надано ОП 2017р.ст, яка розрахована на 180 кр., що відповідає ЗУ (в примітках відмічено, що скорочена форма зроблена на основі повної форми). На офіційному сайті не оприлюднено ОП скороченого терміну (ст) <https://pgasa.dp.ua/hr/e-doc/osvitni-programi/>. Надані НП не містять загального підсумку в кредитах 240/180кр. Так, НП2017 та НП2019: кількість кредитів 216кр., практична підготовка - 18кр., атестація - 6 кр; НПст2017р.- 162кр, практична підготовка - 12кр., атестація 6 кр, що в сумі становить 240кр та 180 кр відповідно. У ВС вказано, що 176,5 кр. спрямовані на формування визначених стандартом компетентностей (ОП2019р). Згідно ОП2019р. всі ОК спрямовані на забезпечення компетентностей, передбачених Стандартом.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Розробка ОП в ПДАБА базується на Положенні про організацію освітнього процесу <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/pro-organizatsiyu-osv-go-protsesu.pdf>; Стандарти ОП-01-19 Про розробку освітніх програм зі спеціальностей <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/pro-rozrobku-osvitnih-program.pdf> Аналіз ОП та НП2017р повного терміну демонструє співпадіння ОК; відмічаємо розбіжності між ОК НП 2017ст та ОК, що представлені в ОПст, наприклад: в НПст є ОК ЗВ1.6 Психологія (1кр) та ЗВ2.6 Паблік рілейшенз (1кр), Мовна модель сучасного економ. простору (Зкр), які відсутні в ОП2017 повного та скороченого термінів; Українська мова за проф. спрям. не передбачена в ОП ст 2017. В НПст 2018р. також присутні ОК ЗВ 1.6 Психологія та ЗВ 2.6 Паблік рілейшенз (варіативні), які не передбачені в ОП 2018р, що оприлюднена на сайті <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/07/07-Upravlinnya-ta-administruvannya.pdf>. ОП структурована за роками та семестрами, має систему поділу ОК на змістовні блоки (нормативні, варіативні навч. дисципліни, останні розподіляються на блок 1,2). За їх межі винесено практичну підготовку та атестацію, що утруднює їх віднесення до вибіркового чи нормативних. В структурно-логічній схемі програми вони не передбачені. Надана ОПП 2017р., 2019р. в п.8.2 має структуру, але не має зв'язків, що утруднює розуміння логіки викладання та передумови вивчення тих чи інших ОК. В структурі ОП виявлено порушення логіки навчання і викладання дисциплін, а саме: вивчення силабусів ОК демонструє плутанину в пререквізитних та постреквізитних ОК. В ОП наявна ЗН.03 «Політична економія», а силабус має назву «Політекономія» <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2020/02/075-V1-2019-Politekonomiya.pdf>, де в пререквізитних дисциплінах містяться «Основи фінансової діяльності», що не передбачена в ОП та «Економічний розвиток» (вибіркова компонента), вивчення якої можливо того ж семестру, а також зазначена і у постреквізитних дисциплінах. В постреквізитних дисциплінах містяться «Податкова система», «Фінансовий ринок», «Державні фінанси», яких не передбачено в ОП. В ОП наявна ЗН.11 «Історія економіки та економічної думки»(<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2020/02/075-V3-2019-Istoriya-ekonomiky-ta-ekonomichnoyi->

dumky.pdf) в постреквізитних дисциплінах містить «Державний екзамен з «Економічної теорії», який в ОП зазначений як «Кваліфікаційний екзамен з економічної теорії»; викладається у 6 семестрі, логічніше її перенести на 3-4 сем, бо вона дає базисні знання щодо розвитку економічних дисциплін; ЗН12 Основи охорони праці та цивільний захист (7 сем) логічніше перенести на 5-6 сем, т.я. студенти проходять Виробничу практику. В ОП наявна ЗН.09 «Економіко-математичні методи та моделі: оптимізаційні методи і моделі, економетрика», яка викладається в 4 і 6 сем., представлена єдиним блоком, хоча має різних викладачів, наповнення, кількість кредитів (в силабусі «Економетрика» 3,5кр. в силабусі «Оптимізаційні методи та моделі» 5,5кр.) та по факту є окремими ОК.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст освітньої програми в цілому відповідає предметній області визначеної для неї в стандарті спеціальності та НРК. Аналіз освітніх компонент та їх наповнення демонструє певні неточності та некоректності: ЗН.07 «Українська мова (за професійним спрямуванням)» (3-4 сем.) <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2020/02/Ukrayinska-mova-za-profesijnym-spryamuvannjam.pdf> не коректно представлений програмний результат РН.6. Тематичний план дисципліни не відповідає заявленому РН. ПН.11 «Управління ризиками в маркетингу» <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2020/02/Upravlinnya-ryzykamy-v-marketyngu.pdf> (6 сем.) – підлягає сумніву відповідність предметній області через некоректне співвідношення назви дисципліни з її наповненням, яке за своїм змістом має сумнівний зв'язок зі спеціальністю. ПН.12 «Економіка праці та соціально-трудова відносина» <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2020/02/Ekonomika-pratsi-i-sotsialno-trudovi-vidnosyny-2.pdf> (7 сем.) викликає сумнів досягнення РН, тематичний план дисципліни не відповідає заявленому РН, наприклад РН1 «Показати належний рівень знань у сфері маркетингу, стійке розуміння принципів побудови і розвитку його теорії»; при тому, що у силабусі, який затверджений у 2019 р. зазначені ПРН із ОП-2017. Під час фокус груп з НПП та групою забезпечення було обгрунтовано наявність великої кількості ОК за будівельним напрямком у варіативній частині специфікою ОП, що формує її унікальність (орієнтованість на маркетинг в сфері будівництва). Логічним завершенням цієї унікальності стала б ОК «Маркетинг у будівництві».

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Зміст ОП, навчальний план, індивідуальний план здобувача, а також опитування фокус-груп засвідчують те, що ОП-2017 реалізує формування індивідуальної освітньої траєкторії шляхом вибору ними ОК. У ВС вказано, що на дисципліни за вибором здобувача відводиться 63,5 кр. (26,45%), у НП, що наданий з ВС, обсяг 60,5кр (25,2%), що відповідає редакції ОП 2017р. та відповідає вимозі в 25% ЗУ «Про вищу освіту». ОП2019р. демонструє 63,5кр (26,4%). В НП2019 денної форми варіативна складова становить 63,5кр; заочна форма - 72,5кр. В НП2018р. денної форми 60,5кр; заочної - 68,5кр. (через відсутність практичної підготовки за заочною формою, що виключає можливість досягнення компетентностей та ПРН, які передбачені за ОП). Вказані 18 кр. перерозподіляються між варіативними ОК (в ОП2019 «Основи маркетингової діяльності» 3кр, в НП2019р заочної форми - 4кр). В проекті ОП20р практична підготовка та атестація внісені за межі нормативних/варіативних ОК. В ОП 2017 скороченої форми на варіативну складову відведено 45,5кр (25,3%). НП скороченої форми: 2017-2019рр.42,5кр (23,6%). Формування індивідуальної освітньої траєкторії в Академії регламентовано Положенням про порядок вибору навчальних дисциплін студентами <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/Polozhennya-pro-poryadok-vyboru-navchalnyh-dystsyplin-studentamy.pdf> Вільний вибір навчальних дисциплін (блоків варіативних дисциплін навчального плану) студентом здійснюється у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, тобто здобувачі не мають можливості обирати дисципліни з інших ОП/підрозділів ЗВО. Студенти мають індивідуальні навчальні плани, в яких зафіксовані вибіркові компоненти ОП. Під час фокус груп було встановлено розуміння адміністрації, завідувача кафедри щодо необхідності внесення змін у вибірковість (наповнення вибірових блоків), що продемонстровано в проекті ОП 2020, а також зміни у процедуру. Під час фокус групи зі здобувачами, вони наголосили на логічність ОК та їх взаємопов'язаність, а також продемонстрували розуміння процесу вибіровості.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Питання щодо практичної підготовки ПДАБА висвітлено в п.4.10.4. «Організація практичної підготовки» Положення про організацію освітнього процесу (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/pro-organizatsiyu-osv-go-protsesu.pdf>), де вказано, що вона регламентується Положенням про організацію практичної підготовки в ПДАБА (28.03.2017р. № 12) <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/1.pdf> (не враховано положення ЗУ Про вищу освіту, ст 51). Згідно даного положення передбачено наявність наскрізної та робочих програм практики; з базами практик-підприємствами, організаціями, установами будь яких форм власності ПДАБА завчасно укладають договори на проведення практик, захист звіту з практики перед комісією (без права повторного захисту) з диференційованою оцінкою. ОП 2017р. та НП 2017р. передбачено: навчальну І (Ісем., 4 тижд., 6 кр); навчальні ІІ (ІVсем., 4 тижд., 6 кр) та виробничу (VI сем, 4 тижд., 6 кр.) практики. На офіційному сайті робочі програми (силабуси) з практики не оприлюднено. Під час акредитаційного візиту ЕГ ознайомилася з договорами на

проведення практики, методичними вказівками та програмами практик, затвержені у 2019 р. (навчальні для 1, 2 курсів, виробнича). У Програмі навчальної практики для здобувачів вищої освіти 1 курсу вказаний освітньо-кваліфікаційний рівень “бакалавр”. У вступі посилання містяться на законодавчі акти України, які втратили чинність (наприклад, ЗУ “Про вищу освіту” від 17.01.2002). У Програмі навчальної практики для здобувачів вищої освіти 2 курсу (вступ) прописано те, що дана програма направлена на підготовку спеціалістів за галуззю знань 0305 “Економіка та підприємництво”. У вступі посилання відбувається на законодавчі акти України, які втратили чинність (наприклад, ЗУ “Про вищу освіту” від 17.01.2002). Проаналізувавши зміст програм практик встановлено те, що вони будуть корисними в подальшій професійній діяльності. Під час фокус групи з потенційними роботодавці було підтверджено їх готовність і надалі приймати студентів даної ОП на виробничу практику, така інформація міститься у рецензіях до ОП від зовнішніх стейкхолдерів-потенційних роботодавців.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз змісту ОП засвідчує, що дана програма спрямована на набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), які відповідають заявленим цілям. Силабуси ОК містять вказівки на формування загальних компетентностей, покликаних розвивати здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків та здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). Під час фокус-групи зі здобувачами вищої освіти було виявлено те, що під час проведення занять науково-педагогічні працівники використовують форми та методи навчання, що передбачають формування навичок комунікації, роботу в командах, формування лідерства, вміння вирішувати конфліктні ситуації та інше. Під час фокус-групи із зовнішніми стейкхолдерами було виявлено загальну задоволеність здобувачами вищої освіти даної ОП в контексті навичок комунікації, але вони висловили побажання звернути увагу на формуванні універсальних здібностей розв'язувати складні аналітичні маркетингові задачі.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Наразі професійний стандарт за спеціальністю 075 “Маркетинг” відсутній. Аналіз змісту ОП було проведено на основі відомостей про самоаналіз, зустрічей під час фокус-груп, Національної рамки кваліфікацій, Стандарту вищої освіти зі спеціальності 075 “Маркетинг”, Класифікатора професій України ДК 003:2010 та чинного Довідника кваліфікаційних характеристик професій. Було виявлено неточність у визначенні професій, яким відповідає кваліфікація за дипломом, що зазначені в ОП згідно Класифікатора професій України ДК 003:2010, а саме: випускники даної ОП мають можливість працевлаштуватися на посади, які віднесені до розділу 2 Професіонали (2419.2), але логічно їх відносити до розділу 3 Фахівці, яким відповідає кваліфікація за дипломом чи іншим відповідним документом - бакалавра.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Згідно п.4.9.2 Положення про організацію освітнього процесу (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/pro-organizatsiyu-osv-go-protsesu.pdf>) Навчальний час, відведений для самостійної роботи студента, регламентується робочим навчальним планом і повинен становити, як правило, не менше 50% та не більше 66% загального обсягу навчального часу студента, відведеного для вивчення конкретної дисципліни. В наданих НП 2017р. цей час становить менше - від 30 до 40%. В НП 2019р. це час по деяким ОК становить від 43% до 48%. Загальна кількість ОК не перевищує 8 на семестр. Обсяг ОК (чи її частини, що вивчається протягом семестру) становить не менше 3 кредитів. Було встановлено те, що за деякими дисциплінами (ЗН.01 “Історія та культура України”, ЗН.10 “Філософія”, ЗВ.1.1 “Демографія”, ЗВ.1.3 “Концепція розвитку сучасної економіки”, ЗВ.1.5 “Політологія”, ЗВ.2.1 “Етика й естетика”, ЗВ.2.3 “Культура наукової мови”, ЗВ.2.5 “Історія політичної думки”, ПВ.1.03 “Сучасна економічна глобалізація”, ПВ.1.04 “Основи архітектури”, ПВ.2.03 “Економічний аналіз”, ПВ.2.04 “Управління персоналом”) у НП практичні (семінарські / лабораторні) заняття не передбачені. Під час фокус-групи начальник навчального відділу Академії пояснив відсутність практичних занять складністю розподілу кількості аудиторних годин на один тиждень теоретичного навчання (24 год.).

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За даними звіту про самоаналіз та під час фокус-групи із адміністрацією було отримано інформацію про те, що за дуальною формою на ОП наразі не здійснюється підготовка. В Академії створено відділ заочної, вечірньої та

дуальної освіти, який є структурним підрозділом Навчально-наукового інституту інноваційних освітніх технологій. В Академії розроблено Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/POLOZHENNYA-pro-DO.doc>, наразі проводиться дослідження потенційних замовників послуг з надання дуальної освіти, розробляється бланк договору про надання дуальної освіти відповідно до типового договору МОНУ. Питання впровадження дуальної освіти також обговорювалося на засіданнях кафедри (протоколи засідання кафедри).

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Обсяг ОП становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам Закону України “Про вищу освіту” та Стандарту вищої освіти зі спеціальності 075 “Маркетинг” для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Обсяг ОК, спрямованих на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей є достатнім, не порушує чинних вимог та становить понад 50%. Зміст ОП в цілому відповідає предметній області визначеної для неї в Стандарті спеціальності та НРК. Зміст ОП, навчальний план, індивідуальний план здобувача реалізує формування індивідуальної освітньої траєкторії шляхом вибору ОК. Академія завчасно укладає договори на практику з підприємствами, організаціями, установами будь-якої форми власності. ОК за ОП “Маркетинг” мають силабуси, які розміщені на сайті Академії. Високий рівень залученості роботодавців до розробки та реалізації ОП, шляхом консультування, залучення в освітній процес, надання баз практик.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони даної ОП полягають у невідповідності між ОП та НП стосовно переліку та обсягу ОК в розрізі скороченої та заочної форм; нормативної та варіативної частин. Практична підготовка та атестація винесені за межі змістовних блоків, що утруднює їх віднесення до вибіркового чи нормативного та не передбачені у структурно-логічній схемі ОП. В п.8.2 ОП наведено структуру, але відсутні зв'язки у структурно-логічній схемі, що утруднює розуміння логіки викладання та передумов вивчення тих чи інших ОК. В структурі ОП виявлено порушення логіки навчання і викладання дисциплін (у силабусах ОК плутанина в пререквізитних та постреквізитних ОК). Аналіз ОК та їх наповнення демонструє певні неточності та некоректності (тематичний план не відповідає заявленому РН; підлягає сумніву відповідність предметній області через некоректне співвідношення назви ОК з її наповненням, яке за своїм змістом має сумнівний зв'язок зі спеціальністю). Переглянути розподіл кількості кредитів між ОК в межах ОП, що прямо дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання, а саме для ПН.11 «Поведінка споживачів», ПН.13 «Маркетинг послуг», ПН.20 «Інформаційні системи і технології в маркетингу» передбачено по 3 кр., в той же час за ПН.08 «Гроші та кредит», ПН.09 «Фінанси» - по 4,5 кр., є не логічним у підготовці бакалаврів з маркетингу; впорядкувати структурно-логічну схему ОП, сформувати наповнення ОК «Управління ризиками в маркетингу» у відповідності з назвою дисципліни та ПРН; розподілити ЗН.09 «Економіко-математичні методи та моделі: оптимізаційні методи і моделі, економетрика» та ЗН.04 “Математика для економістів: Вища математика, Теорія ймовірності і математична статистика”. Відсутність у НП-2018р. практичної підготовки за заочною формою, що виключає можливість досягнення компетентностей та ПРН, які передбачені за ОП. Визначити в ОП та НП належність практичної підготовки та атестації до нормативних/варіативних ОК. Відсутність на сайті Академії робочих програм (силабусів) з практики. Оновити робочі програми (силабуси) практик (навчальні, виробничі), використовуючи нові нормативні та законодавчі акти України, оприлюднювати їх на сайті. Відсутність можливості у здобувачів вищої освіти обирати дисципліни з інших ОП/підрозділів ЗВО. Продовжувати реформування процедури вибору; розширити перелік вибіркового ОК, із спеціалізацією за потребами роботодавців. Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувача за деякими ОК НП-2017р., НП-2019р. становить менше 50%. За деякими ОК не передбачено у НП-2017р, НП-2019р. практичні (семінарські / лабораторні) заняття. Перерозподілити (пропорційно) навчальні години за ОК так, щоб з'явилася можливість для проведення практичних (семінарських / лабораторних) занять, які допоможуть здобувачам набути соціальні навички (soft skills) та досягти компетентностей та ПРН за ОП; дотримуватися відповідності між наповненням ОП та НП щодо найменування та обсягу ОК, впорядкувати пререквізитні та постреквізитні дисципліни.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Внаслідок нечіткої структури, наявності невідповідностей між ОП та НП, неповної відповідності предметній області, освітня програма є частково узгодженою за підкритеріями 2.1-2.9 з певними недоліками, що зазначені вище. Освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає Критерію 2 з недоліками, що можуть бути усунені протягом року.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання затверджені Вченою радою ДВНЗ 24.12.2019 і оприлюднені на сайті ЗВО (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2017/04/2020-PRAVYLA-VMESTE.pdf>). Правила прийому на навчання за освітньою програмою є достатньо чіткими та зрозумілими. Для здобуття вищої освіти приймаються особи, які здобули повну загальну середню освіту або освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, - для здобуття ступеня молодшого бакалавра, бакалавра. Дискримінаційних положень правила прийому не містять.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

При прийомі на навчання на конкурсній основі здобувач має надати результати Зовнішнього незалежного оцінювання (відповідно до <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2017/04/2020-PRAVYLA-VMESTE.pdf>). Є перелік конкурсних предметів у сертифікаті Українського центру оцінювання якості освіти (вступних іспитів), з яких вступник на ОП «Маркетинг» мають подавати сертифікати ЗНО на основі повної загальної середньої освіти незалежно від форми фінансування: «Українська мова та література», «Математика», «Іноземна мова» або «Географія» / «Історія України» або «Біологія» (тільки контракт). Перелік споріднених спеціальностей для вступу на ОП на основі диплому МС: «Маркетинг», «Комерційна діяльність». Вступні випробування: 1) ЗНО «Українська мова та література», ЗНО «Математика» (бюджет); 2) ЗНО «Математика» або «Історія України» (тільки контракт); 3) Фахове випробування. Правила прийому на навчання за ОП «Маркетинг» в достатній мірі враховують її особливості.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання отриманих в інших ЗВО відображені в Академії відповідно до «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у Державному вищому навчальному закладі «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури», затвердженого Вченою радою академії 25.09.2017. Цей документ оприлюднено на сайті університету (https://pgasa.dp.ua/wpcontent/uploads/2018/06/POLOZHENNYA_pro-akademichnu-mobilnist-1.pdf).

Перезарахування вивчених навчальних дисциплін та ліквідація академічної різниці здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ЗВО. Враховується наданий здобувачем вищої освіти документ із переліком та результатами вивчення дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків здобувачів вищої освіти, завірений належним чином іншим ЗВО. Правила є достатньо зрозумілими та чіткими.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання отриманих в інших ЗВО відображені у Положенні про організації освітнього процесу, затвердженим Вченою радою Академії від 26.09.2018 р. Цей документ оприлюднено на сайті ЗВО (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/pro-organizatsiyu-osv-go-protsesu.pdf>) та Тимчасовий порядок визнання у ДВНЗ ПДАБА результатів навчання здобутих у неформальній та інформальній освіті (протокол №5 від 24.12.2019) <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/tymchasovuj-poryadok.pdf>. На зустрічі з НПП кафедри було сказано що, застосовуються різні онлайн платформи такі як Прометеус. Під час інтерв'ю з сервісними службами було вказано про можливість зарахування результатів, отриманих у неформальній освіті.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Наявні певною мірою чіткі і зрозумілі правила для вступу на навчання. Правила прийому на навчання враховують особливості ОП. Є публічний доступ до документів ЗВО, що регулюють визнання результатів навчання, отриманих у

інших ЗВО. Наявна можливість переведення здобувачів із однієї ОП на іншу та зарахування результатів неформальної освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Небагато прикладів перезарахування результатів навчання, здобутих у інших ЗВО, а також прикладів перезарахування результатів неформальної освіти.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Освітня програма "Маркетинг" першого (бакалаврського) рівня в цілому узгоджена за підкритеріями 3.1-3.4. Використання цілісного підходу до аналізу фактів та їх контексту дозволяє встановити відповідність ОП "Маркетинг" критерію 3 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Під час фокус-груп з НПП і здобувачами вищої освіти, аналізуючи силабуси було встановлено, що форми та методи навчання і викладання в цілому сприяють досягненню заявлених в ОП цілей та програмних результатів навчання. НПП активно використовують сучасні інформаційні технології та впроваджують інноваційні методи навчання. Здобувачі засвідчили, що на заняттях викладачі використовуються інтерактивні методи, творчі завдання, лекції-дискусії, лекції-візуалізації із використанням мультимедійних технологій, ілюстрації, демонстрації, відео-метод показ, ділові ігри. На заняттях за рахунок різноманітних форм та методів навчання і викладання здобувачам доволі цікаво. Здобувачі заочної форми навчання мають доступ до дистанційної платформи, на якій викладено необхідні матеріали для опанування ОК: <http://izido.pgasa.dp.ua/>. Здобувачами підтверджено те, що навчання та викладання за ОП відповідає вимогам студентоцентрованого підходу і принципам академічної свободи, передбачають урахування свободи слова. Здобувачі вищої освіти мають право вільно обирати теми для досліджень при написанні тез, статей, курсових робіт, бази практики тощо, мають право вільно висловлювати свою думку, яка може суттєво відрізнятися від думки НПП. В умовах карантину використовуються різноманітні дистанційні технології: Office365, Googleclass.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Під час фокус-групи зі здобувачами було встановлено те, що вони своєчасно, у повному обсязі інформуються щодо освітнього процесу. На сайті Академії оприлюднена ОП «Маркетинг» із зазначеними цілями, змістом та очікуваними результатами навчання. Інформація щодо змісту, стислого опису ОК та критеріїв оцінювання у межах кожної ОК міститься в робочих навчальних програмах та силабусах (які частково відповідають за змістом вимогам до силабусів). Силабуси затверджені у 2019 р. та розміщені на сайті Академії <https://pgasa.dp.ua/sylabus/marketyng/>. Під час фокус-групи зі здобувачами вони повідомили, що крім силабусів НПП на першому занятті з дисципліни інформують щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання з дисциплін. Навчально-методичний комплекс дисциплін розміщений на сайті <http://izido.pgasa.dp.ua/>, під час демонстрації було встановлено часткове наповнення, а саме відсутні практичні матеріали, наприклад з ОК «Продакт плейсмент». На сайтах <http://pgasa.dp.ua>, <http://izido.pgasa.dp.ua> розміщені: графіки навчального процесу, розклади занять, сесій, консультацій викладачів. Під час інтерв'ю із завідувачем кафедри було наголошено те, що Академія, з метою налагодження процесу інформування здобувачів щодо освітнього процесу розробили, і, наразі, тестує систему електронної підтримки освітнього процесу.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти залучені до виконання досліджень в рамках вивчення окремих ОК, які потім висвітлюють в наукових статтях та студентських наукових роботах. Здобувачі у співавторстві із викладачами публікують статті, приймають участь у конференціях, конкурсах, симпозиумі. Наразі, кафедра фінансів, маркетингу та обліку Академії немає наукової теми кафедри за даною ОП. Більшість НПП, що викладають за даною ОП мають керівництво студентом, який зайняв призове місце та почесні грамоти на Всеукраїнських студентських олімпіадах, Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт, Міжнародному студентському науковому симпозиумі. В Академії функціонує Рада молодих вчених <http://srd.pgasa.dp.ua/catalog/rada-molodih-vchenih>. На сайті Академії міститься інформація про студентську наукову діяльність <http://srd.pgasa.dp.ua/catalog/studentiska-naukova-diyalnist>, але за період 2016-2017 р. Під час фокус-групи зі здобувачами було підтверджено їх можливість обирати напрямок та тематику наукової роботи, участь у конференціях та симпозиумі. Академія забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП «Маркетинг».

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

У ВС про самооцінювання (с.11-12) вказано, що наукові розробки, висвітлені у відкритому друці, Каховської О.В., Фісуненко П.А., Чалої В.С., Чимшит С.І. враховані під час викладання. Під час аналізу силабусів ОК “Сучасна економічна глобалізація”, “Концепція розвитку сучасної економіки”, “Економіка підприємства”, “Маркетинг промислового підприємства” “Маркетингові комунікації”, “Маркетингові дослідження” посилення на ці розробки в переліку рекомендованої літератури відсутні. Під час аналізу профайлів <https://pgasa.dp.ua/department/fin/> було встановлено значний практичний досвід діяльності НПП, наприклад, Чимшит С.І., Ползківа Г.І., Захарченко Н.В., а також факти наукового консультування бізнес-структур (підтверджено довідками). У протоколах засідання кафедри під час обговорення відкритих занять відмічено впровадження практичного досвіду в освітній процес. Під час фокус груп зі студентами встановлено, що НПП дослухаються до думок та побажань здобувачів щодо наповнення та змін за ОК.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов’язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Під час аналізу протоколів засідань кафедри, наданої інформації щодо кадрового забезпечення, профайлів НПП, інтерв’ю з фокус групами було встановлено факти стажування за кордоном, розробку напрямків співпраці з ЗВО Польщі, Азейбаржану, тощо, участь у конференціях та монографіях за кордоном, у міжнародних проектах. Під час інтерв’ю з представником навчально-наукового центру міжнародного співробітництва було встановлено, що НПП та студенти мають підтримку за цим напрямком, а також, що в Академії діють міжнародні проекти та угоди.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Форми та методи навчання і викладання в цілому сприяють досягненню заявлених в ОП цілей та ПРН. Інформування здобувачів вищої освіти щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання організовано належним чином і своєчасно. Під час викладання на ОП науково-педагогічні працівники використовують сучасні інформаційні технології та впроваджують інноваційні методи навчання. Здобувачам, що навчаються за ОП на заняттях цікаво. Здобувачі заочної форми навчання мають доступ до дистанційної платформи (а під час карантину - й до інших електронних ресурсів), де розміщено необхідні матеріали для опанування ОК. Навчання та викладання за ОП відповідають вимогам студентоцентрованого підходу, принципам академічної свободи, передбачають урахування свободи слова. Здобувачі залучені до виконання досліджень в рамках вивчення окремих ОК у вигляді наукових публікацій. НПП мають значний практичний досвід, є науковими консультантами бізнес-структур, проходили стажування за кордоном. В Академії діють міжнародні проекти та угоди.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Рекомендовано: включати власні наукові розробки в список рекомендованої літератури; систематично оновлювати списки рекомендованої літератури в силабусах; розпочати наукову тему кафедри за даною ОП. Залучити до списку виконавців здобувачів вищої освіти даної ОП, надати ширші можливості здобувачам приймати участь у Регіональних, Всеукраїнських та Міжнародних конкурсах, круглих столах, семінарах, конференціях, олімпіадах на маркетингову тематику.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Освітня програма "Маркетинг" першого (бакалаврського) рівня має узгодженість за підкритеріями 4.1-4.5 з недоліками, що зазначені вище. Використання цілісного підходу до аналізу фактів та їх контексту дозволяє встановити відповідність ОП "Маркетинг" критерію 4 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Контрольні заходи в ПДАБА регламентуються: - п. 4.11 Положення про організацію освітнього процесу (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/pro-organizatsiyu-osv-go-protsesu.pdf>). Передбачено поточний (практичні, семінарські, лабораторні) та підсумковий (семестровий і атестація) контроль та оцінювання залишкових знань. - Положенням ПДАБА «Про контрольні заходи» 2018р. <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/Polozhennya-pro-kontrolni-zahody-1.pdf> (відсутня дата та номер наказу введення в дію). Передбачено поточний, підсумковий, ректорський контроль та контроль залишкових знань. Поточний контроль проводиться викладачем під час усіх видів занять. - Положенням ПДАБА про атестацію здобувачів освіти 2018р. <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/Polozhennya-pro-atestatsiyu-zdobuvachiv-osvity-1.pdf> (відсутня дата та номер наказу введення в дію) У табл. 3 ВС наведено форми оцінювання за ОК, де визначено поточний контроль, екзамен/залік, курсова робота. Під час аналізу силабусів було встановлено, що вони містять чіткі і зрозумілі контрольні заходи та критерії оцінювання за поточним та семестровим контролем, вони є валідними за поточним контролем, екзаменом та курсовою роботою (за наявності), результати поточної контролю враховуються під час підсумкового. Положенням «Про контрольні заходи» передбачені заохочувальні бали за окремі види роботи студента, що не відображено в силабусах ОК. Хоча під час фокусгрупи зі студентами було встановлено їх активність в науковій сфері (публікація статей, тез доповідей, участь у симпозиумах). В силабусах передбачено порядок відпрацювання та оцінювання пропущених занять. Під час фокус групи зі студентами було встановлено розуміння та доступність цього процесу, також підтверджено факт контролю самостійної роботи. З результатами інтерв'ю студентів було встановлено, що критерії оцінювання є чіткими, зрозумілими та заздалегідь оприлюдненими та здобувачі знають, де і як з ними ознайомитися (на сайті в силабусі, першому занятті). Силабуси оприлюднені на сайті ПДАБА та є доступними для ознайомлення <https://pgasa.dp.ua/sylabus/marketyng/>. Проведення ККР та РКР передбачено Положенням Академії, ККР є складовою НМКД, критерії оцінювання за даною формою контролю продемонстровано на прикладі ОК «Гроші та кредит» (надано за запитом), результати РКР доводяться до кафедр, обговорюються та на їх основі вносяться певні пропозиції щодо підвищення якості (встановлено під час інтерв'ю).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт ВОУ 075 «Маркетинг» першого (бакалаврського) рівня (05.12.2018 №1343) передбачає публічний захист кваліфікаційної роботи або атестаційний екзамен (екзамени). ОПШ передбачає атестацію у формі кваліфікаційних екзаменів: з економічної теорії та екзамен за фахом, що відповідає Положенням ПДАБА про атестацію здобувачів освіти 2018р. Для атестації утворюється ЕК із залученням роботодавців (Наказ №479 від 4.11.2019 <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/nakaz-1.pdf>), яка утворена співробітниками кафедри фінансів, обліку та маркетингу на чолі з головою Завертайним І.Б., директором ТОВ «Центр економічних досліджень», канд. екон. наук. Порядок створення ЕК регламентується Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії 2018р. <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/Polozhennya-pro-poryadok-stvorennya-ta-organizatsiyu-roboty-ekzamenatsijnoyi-komisiyi.pdf> (відсутня дата та номер наказу введення в дію). В поточному наказі В НІП2017, 2019 атестація (А) передбачена 4 тижні у 8 семестрі (1. Кваліфікаційний екзамен з економічної теорії: 2 тижні; 3 кредити; 2. Кваліфікаційний екзамен за фахом: 2 тижні; 3 кредити) Під час акредитаційної експертизи проаналізовано: - програму кваліфікаційного екзамену з дисципліни «Економічна теорія», яку було надано за запитом, який включає завдання з дисциплін: «Політична економія», «Мікроекономіка», «Макроекономіка» та «Історія економіки та економічної думки» та призначений для здобувачів вищої освіти рівня бакалавр галузі 07 та спеціальності 29 (розроблено кафедрою економічної теорії і права). На основі програмних питань формуються екзаменаційні білети (120 питань, 30 питань з кожної дисципліни, 30 екзаменаційних білетів).

Кожен білет включає 4 питання (3 теоретичних та 1 задача); наявні критерії оцінювання. - програму до підготовки та проведення кваліфікаційного екзамену за фахом, що було надано за запитом, який включає завдання з ОК «Маркетинг», «Маркетингові дослідження», «Маркетинг промислового підприємства», «Поведінка споживача», «Маркетинг послуг». Кожний білет складається з чотирьох теоретичних питань та двох практичних задач різного рівня складності (присутня деяка неточність - 5 теоретичних і одне (блок 6) практичне завдання “Ситуаційна справа”).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Згідно п. 4.11.4.9. Положення про організацію освітнього процесу студент, який при складанні атестації отримав незадовільну оцінку, відраховується з академії і йому видається академічна довідка. Студент, який не склав атестацію допускається до повторного складання протягом трьох років після закінчення академії. Повторне проходження атестації з метою підвищення оцінки не допускається згідно Положенням ПДАБА про атестацію здобувачів освіти 2018р. Згідно Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії (розділ V) допускається оскарження результатів атестації шляхом подачі апеляції. Так як ОП започаткована в 2017р. та акредитується вперше, то за даною ОП атестація не відбувалася. Кількість екзаменів на семестр не перевищує 5 НП 2017р., що відповідає положенню про контрольні заходи. В Положенні ПДАБА «Про контрольні заходи» <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/Polozhennya-pro-kontrolni-zahody-1.pdf> описано умови об'єктивності оцінювання та передбачено процедуру оскарження семестрового контролю. Під час фокус-групи зі студентами було встановлено, що процедура проведення контрольних заходів для них є зрозумілою, критерії прописано чітко за поточним та підсумковим контролем, доступні в силабусах та озвучуються викладачами на першому занятті, відбуваються послідовно; озвучено випадки повторного проходження оцінювання, які їм зрозумілі, відбуваються із застосуванням інституту куратора, деканата та відбувалися безконфліктно. Під час фокус-груп було встановлено, що готується положення щодо дистанційної атестації в поточних умовах карантину.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

На офіційному сайті є вкладка доброчесність https://pgasa.dp.ua/hp/dobrochesnist/np_documents/, де передбачено нормативні документи, регламентацію діяльності Комісії з етики та доброчесності, оприлюднення результатів опитування. Внутрішня нормативна база представлена Кодексом академічної доброчесності, 2018р. <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/04/z-vstavkami.pdf> та Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2019/12/Polozhennya-pro-zapobigannya-ta-vyavlennya-akademichnogo-plagiatu.pdf>. У ВС вказано про наявність угод з ТОВ “Антиплагіат” та під час співбесіди із директором бібліотеки підтверджено їх дієвість. Також про дієвість антиплагіатної системи (факт плагіату в наукових дослідженнях) було озвучено під час інтерв'ю із завідувачем кафедри. Під час фокус груп із здобувачами та НПП було встановлено їх обізнаність щодо академічної доброчесності, технологічних рішень в цій сфері (Unicheck), наявність елементів академічного письма, а також розуміння комплексного підходу та необхідність формування культури академічної доброчесності. У співбесіді із сервісними службами підтверджено факт проведення активностей щодо популяризації академічної доброчесності. За ОП не передбачено кваліфікаційної роботи. Здобувачі вказали, що перевірка на плагіат курсових робіт здійснюється викладачами, а дипломні роботи через службу бібліотека з використанням Unicheck. Серед здобувачів ОП проводилося анкетування щодо їх обізнаності в сфері академічної доброчесності, антикорупційний моніторинг (надано результати опитування). Результати анкетування було обговорено на кафедрі та прийнято до уваги.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Наявність внутрішньої нормативної бази щодо контрольних заходів та академічної доброчесності; діяльність Комісії з етики та доброчесності та оприлюднення на сайті; наявність угод з ТОВ “Антиплагіат”; наявність чітких та зрозумілих контрольних заходів в силабусах та доступність і зрозумілість їх здобувачам; розуміння та бажання керівництва та НПП вибудувати комплексну систему забезпечення академічної доброчесності в Академії.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Рекомендовано - оцінювання відвідуваності лекційних занять повинно мати меншу вагу, ніж практичних (наприклад: в силабусі "Маркетинг послуг" відвідування лекції 2б, практичного заняття - 1б.); додати критерії оцінювання додаткових видів роботи студентів в силабусі; так як ОП Маркетинг не передбачено ОК "Економічна теорія", вказати, що це комплексний екзамен за блоком ОК, а не за дисципліною "Економічна теорія"; за умови роботи однієї ЕК включати представників кафедри економічної теорії та права або формувати різні ЕК та атестація в різні терміни (після закінчення вивчення блоку ОК, що забезпечують економічну теорію, та після завершення вивчення фахових ОК); оновити літературу; звернути увагу, що державна атестація відсутня (у програмі - ЕКДАС); прописати процедуру оскарження поточного контролю; забезпечити шифрування робіт здобувачів для об'єктивності оцінювання; здійснювати обговорення випадків академічного плагіату на кафедрі із включенням питання в протокол засідання кафедри; додати в силабуси пункт стосовно академічної доброчесності, що підвищить обізнаність здобувачів та сформує комплексне її розуміння; запровадити практику перевірки на плагіат курсових робіт здобувачів ОП та прописати дану процедуру в методичних вказівках до КР.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Освітня програма "Маркетинг" першого (бакалаврського) рівня є узгодженою за підкритеріями 5.1- 5.4 з незначними недоліками, що зазначені вище. Використання цілісного підходу до аналізу фактів та їх контексту дозволяє встановити відповідність ОП "Маркетинг" критерію 5 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Гарант освітньої програми, зазначений у ВС, призначений гарантом наказом №519 від 27.11.2019р. (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/07/Garanty-osvitnih-program-1.pdf?fbclid=IwAR3iVUBGAFPhlDe-EsNoyMnjMWeh2yNUdUEAqSYcNwLtnSYOTh8LdOILc4>) та входить до групи забезпечення (наказ №40 від 20.02.2020). На даний момент не залучений до викладання на ОП (з 16.08.17 по 06.06.2020р перебуває у відпустці по догляду за дитиною до 3 х років. З 02.09.19 р. по 06.06.20 р. працює на 0,5 ставки доцента, подано документи на конкурс, є куратором І курсу здобувачів даної ОП). З наступного навчального року планується залучення до викладання на ОП (підтверджено на фокус-групі). Діяльність гаранта регулюється Положенням, що затверджено протоколом №4 від 27.11.19 (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/POLOZHENNYA.pdf>). Гарант має відповідність до спеціальності 075 (к.е.н. 08.00.04) та є консультантом з питань формування стратегії маркетингу ТОВ «АРС-інжиниринг» з 2016 року по теперішній час (вказано у матеріалах, наданих ПДАБА) інша наукова діяльність за спеціальністю Маркетинг відсутня; не є розробником ОП 2017 - проекту 2020рр. Згідно МР для експертів Національного агентства щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми, під час оцінювання підкр. 6.1 керуємося академічною та професійною кваліфікаціями та співвідносимо відповідність викладачів та дисципліни. У ВС некоректно та неповно представлена інформація щодо академічної та/або професійної кваліфікації викладачів ОК, які вони забезпечують. За запитом ЕГ було надано інформацію, яка розкриває відповідність НПП пунктам ЛУ. ЕГ було проведено узагальнення та структурування інформації у відповідності з вимогами кр. 6.1. В цілому, НПП, дотичні до викладання на ОП Маркетинг, мають високий науково-професійний рівень та академічну/професійну відповідність до ОК. Разумова Г.В., Окуневич І. Л. та Оскома О.В. мають дипломи маркетологів. В той же час відсутні (або обмежено представлені) наукові публікації за ОК, переважно, в розрізі маркетингу, тому необхідно посилити академічну відповідність за ОК: "Логіка", "Соціальна економіка", "Маркетинг", "Маркетингове ціноутворення", "Страхові послуги", "Маркетингові дослідження", "Маркетингові комунікації", "Продакт-плейсмент", "Основи бізнесу". За цими ОК присутня відповідна спеціальність або наукове/професійне консультування.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

У ВС вказано, що добір викладачів для забезпечення освітнього процесу відбувається на конкурсній основі відповідно до Положення про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» (нова редакція), затвердженого Вченою радою 23.04.2019, протокол № 10. При доборі викладачів враховується їх рівень професіоналізму (пункт 3.2.2. розділу 3,

розділ 5, пункт 6.1. розділу 6 зазначеного положення), що дозволяє здійснити добір кращих викладачів та в повній мірі забезпечити освітній процес за відповідною освітньою програмою, але посилання на дане положення відсутнє у ВС. На сайті оприлюднено <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/Polozhennya-pro-poryadok-obrannya.pdf> (2019р.). Під час формування кваліфікаційних вимог враховується відповідність профілю кафедри та чинним Ліцензійним вимогам. Під час фокус групи з НПП, сервісними службами, гарантом було встановлено, що процедури дотримуються, вона зрозуміла. Результати підвищення кваліфікації та проходження стажування враховуються під час обрання на посаду за конкурсом чи укладення трудового договору з науково-педагогічними працівниками (розділ 7 Положення про організацію освітнього процесу). Під час фокус групи з сервісними службами було встановлено, що при конкурсі декількох осіб на одну посаду, є факт прийняття особи, яка не була на момент конкурсу викладачем Академії, але, через вищу кваліфікаційну відповідність їй було віддано перевагу. Аналіз протоколів засідання кафедри показав, що результати стажувань, підвищення кваліфікацій, відкритих лекцій, наукової активності, професійного розвитку, вдосконалення викладацької майстерності постійно обговорюються на засіданнях кафедри. Вказані факти були підтверджені і під час фокус груп з НПП, гарантом.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Під час аналізу профайлів на офіційному сайті ПДАБА <https://pgasa.dp.ua/> було встановлено, що викладачі за ОП “Маркетинг” мають практичний досвід діяльності, наприклад: проф. Чимшит С.І., доц. Захарченко Н.В., Ползікова Г.В., доц. Фісуненко П.А. У ВС зазначено про тісну співпрацю з роботодавцями щодо освітнього процесу, факти якої відображено в протоколах засідання кафедри та підтверджено під час фокус групи з роботодавцями (Баранов А.І.). Головою ЕК в 2020р. є к.е.н., директор ТОВ «Центр економічних досліджень», арбітражний керуючий Завертайний І.Б. Також, під час інтерв'ю з роботодавцями встановлено наміри щодо реалізації спільного проекту. Окрім того, є розвиненою система баз практики, де здобувачі ОП Маркетинг проходять практику, а їх керівниками практики є представники підприємств.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Під час фокус групи зі здобувачами встановлено, що у них є змога спілкуватися з професіоналами-практиками під час неформальних заходів, які відбувалися в Академії. Викладачі на ОП паралельно займаються трудовою діяльністю на підприємствах, що дозволяє максимально приблизити викладання до реальних умов. Крім того, як виконання п. ЛУ, зазначено консультивання підприємств викладачами, що дозволяє використовувати реальні кейси під час викладання.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Професійний розвиток викладачів передбачено в: розділі VII Підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників Положення про організацію освітнього процесу (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/pro-organizatsiyu-osv-go-protsesu.pdf>); Положенні про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників ДВНЗ ПДАБА <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/pidvyshhennya-kvalifikatsiyi.pdf> 2020р. (наказ №23 від 29.01.2020р.); Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність (2017р.) https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/POLOZHENNYA_pro-akademichnu-mobilnist-1.pdf У ВС вказано про дію системи планування та проведення відкритих занять, звітування на засіданнях кафедри щодо науково-професійної активності, що отримало підтвердження ЕГ під час аналізу протоколів засідання кафедри та профайлів співробітників випускової кафедри на офіційному сайті. Під час фокус-групи з НПП підтверджено їх задоволеність підтримкою Академії. Під час фокус групи із сервісними службами було встановлено, що відслідковується періодичність стажування (не рідше ніж раз на 5 років), надсилають пропозиції щодо стажування/підвищення кваліфікації. В той же час НПП можуть обрати інші пропозиції щодо стажування/підвищення кваліфікації. Темі узгоджуються на кафедрі. В Академії прийнято Положення про преміювання викладачів та здобувачів вищої освіти за публікацію у виданнях, що індексуються у міжнародних виданнях Scopus та WOS 2019р. <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/Polozhennya-pro-premiyuvannya-pratsivnyukiv-i-zdobuvachiv-vyshhoi-osvity.pdf>, де передбачено компенсації витрат на публікацію статті. За словами завідувача кафедри, публікація у фахових наукових журналах Академії для викладачів має знижену вартість. Під час фокус групи з представником міжнародного відділу було встановлено, що Академія тісно співпрацює в міжнародному плані та підтримує ініціативу НПП, студентів щодо подачі грантових заявок, консулює за потребою та допомагає, проводить заходи із інформування. На сторінці центру актуальна інформація <https://pgasa.dp.ua/academy/struktura/viddili/nncic/> щодо грантів. Викладачі, що дотичні до ОП “Маркетинг” мають закордонні стажування та сертифікати B2 з англійської мови, що дозволило їм отримати вчене звання доцента (обговорення та рекомендації кафедри присутні в протоколах засідань кафедри), також напрямки міжнародної роботи кафедри висвітлено в протоколах. Відбувається нематеріальне заохочення, наприклад: Захарченко Н.В. за підсумками конкурсу «Кращий куратор» 2015-2016 рр. була визнана кращим куратором на економічному факультеті ПДАБА та отримала грошову премію, нагороджена 4 грамотами (<https://pgasa.dp.ua/zaharchenkony/>)

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Згідно Додатку 5 до колективного договору ПДАБА https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/05/Koldogovor_2017-2020.pdf серед основних показників преміювання професорсько-викладацького складу є: виконання плану науково-методичного та навчального забезпечення, підготовки посібників, підручників та методичних розробок; впровадження нових форм та методів навчання; регулярне підвищення професійного рівня; наявність професійної мобільності та швидкої адаптації до змін у навчанні в соціально-економічних умовах; пристосування навчальних завдань до практичних потреб; постійне підвищення наукового рівня; володіння інноваційними освітніми методиками та технологіями; активне використання інформаційно-комунікаційних технологій в навчально-виховному процесі та вміння на високому рівні вирішувати педагогічні проблеми; за винахідницьку діяльність та впровадження у навчальний процес і наукову діяльність сучасних методів навчання та досліджень. Розвинутої системи рейтингового оцінювання НПП в Академії не має, вона лише розробляється, тому оцінювання викладацької майстерності здійснюється на кафедрах. проводяться відкриті лекції та їх обговорення на засіданнях (відмічено в наданих протоколах кафедри). Започатковано анонімне анкетування щодо викладацької майстерності серед здобувачів (встановлено під час інтерв'ю) та відображено в протоколах засідання кафедри "Викладач очима студентів", результати якого впливатимуть на матеріальне/моральне заохочення викладачів. Бухгалтер Академії вказав на наявність Порядку преміювання працівників, який йде як додаток до колективного договору https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/05/Koldogovor_2017-2020.pdf, згідно якого, через подання керівника кафедри, відбувається преміювання. Зазначив, що такі преміальні виплати відбуваються, а також деякі НПП отримують надбавку за складність та напруженість праці. Під час інтерв'ю з гарантом встановлено, що є можливість отримання надбавки за напруженість праці. Витрат, пов'язані із відрядженнями по Україні компенсується згідно законодавства 100%, за кордон відрядження здійснюються за рахунок приймаючої сторони.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Наявність фахової вищої освіти у НПП, що викладають на ОП; наявність досвіду практичної діяльності у НПП; тісна співпраця з роботодавцями; високий рівень кваліфікації НПП, що дотичні до викладання на ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Рекомендовано: перерозподілити ОК у відповідності з академічною/професійною активністю за дисциплінами; звернути увагу, що в ОП 2017, 2019р. присутні дисципліни "Страховання", "Страхові послуги", "Соціальне страхування" (варіативні компоненти), які викладаються різними викладачами (Оскома О.В., Протопопова Н. А., Ползікова Г.В.) що знижує їх академічну/професійну відповідність ОК та є деяким дублюванням; запровадити науково-дослідну тему за спеціальністю Маркетинг, яка б формувала наукову активність у розрізі спеціальності 075 та дисциплін ОП Маркетинг; звернути увагу на низьку академічну відповідність гаранта ОП Маркетинг; під час конкурсного добору врахувати вимоги Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти в розрізі критерію 6; запровадити викладання англійською мовою за узгодженням зі здобувачами окреми ОК; з метою стимулювання професійного розвитку розглянути можливість компенсації вартості екзамену з англійської мови за умови отримання сертифікату рівнем не нижче B2; розвивати прозору систему рейтингування НПП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Освітня програма "Маркетинг" першого (бакалаврського) рівня має узгодженість за підкритеріями 6.2-6.6 та меншою мірою за підкритерієм 6.1. Використання цілісного підходу до аналізу фактів та їх контексту дозволяє встановити відповідність ОП "Маркетинг" критерію 6 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Оцінювання достатності ресурсного забезпечення ОП «Маркетинг» здійснювалося експертною групою шляхом онлайн огляду (Zoom, відеоматеріали на сайті ЗВО) навчального корпусу, спортивних комплексів, території та ін. У бібліотеці є необхідна інформація та матеріали, багато з яких наявні в електронному варіанті. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми «Маркетинг» є достатнім (демонструвалася процедура дистанційного навчання, де представлені методичне забезпечення; також використовується Google для доступу до навчальних матеріалів; за запитом продемонстроване окреме методичне забезпечення за ОК). У цілому освітній процес у Придніпровській державній академії будівництва та архітектури належним чином забезпечений спеціальними матеріально-технічними ресурсами, необхідними для якісного викладання дисциплін ОП. На момент карантину навчання проводиться з використанням дистанційних технологій навчання, що було підтверджено на зустрічі зі студентами (день 1). Також є можливість постійного навчання дистанційно. Під час інтерв'ю було встановлено, що застаріла матеріально-технічна база є проблемою, яку адміністрація вирішує, оновлюються аудиторії, меблі в них. Здобувачі розповіли про облаштування території перед Академією. Проживанням в гуртожитку здобувачі задоволені (підтверджено на фокус-групі зі студентами). Здійснюється фінансування потреб студентського самоврядування (підтверджено на фокус-групах з бухгалтером та студентським самоврядуванням), а також фінансується відрядження студентів до інших міст для участі в симпозіумі (підтверджено на фокус-групі зі студентами).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Користування інфраструктурою ЗВО (аудиторним фондом, комп'ютерними кабінетами, бібліотекою, спеціалізованим спорядженням та ін.) здійснюється на безоплатній основі. Група експертів побачила наявність та доступність ресурсів для студентів. Вони мають практико-орієнтовний характер та знаходяться для здобувачів вищої освіти ОП «Маркетинг» у вільному доступі. За результатами інтерв'ювання було встановлено, що доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інформаційних ресурсів, необхідних для навчання і викладання в межах освітньої програми, також є вільним і безкоштовним. (зустрічі 2, 3, 4)

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

У ЗВО навчальний процес є зручним та безпечним. Санітарно-технічний стан приміщень, що оглядалися комісією, переважно відповідає вимогам чинних норм та правил експлуатації. У цілому освітнє середовище є безпечним та дозволяє задовольнити інтереси та прагнення студентів. Зустріч із представниками студентського самоврядування та здобувачами вищої освіти на ОП засвідчила у цілому про задоволеність студентів освітнім середовищем. Вони звертали увагу на те, що в інституті сформувався сприятливий морально-психологічний клімат та відсутні складні конфліктні ситуації.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня підтримка студентів переважно реалізується через викладачів кафедри. Представники адміністративних та сервісних підрозділів інституту уточнили наявні інструменти організаційної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти. Взаємостосунки студентів із ЗВО із організаційних та адміністративних питань переважно реалізуються через представників студентського самоврядування, працівників кафедр (кураторів) і деканатів. Інформаційно-консультативна підтримка забезпечується за допомогою онлайн-ресурсів, студентського самоврядування та викладачів кафедри. Соціальна підтримка здобувачів вищої освіти реалізована у ЗВО і через безкоштовне медичне обслуговування. Консультативна підтримка реалізується також через спілкування з психологом на безоплатній основі. Здійснюються соціальні опитування студентів. Під час акредитаційної експертизи було підтверджено факти проведення анкетування серед здобувачів, проведено ознайомлення з результатами щодо матеріально-технічного забезпечення (демонструють задоволення). У цілому ЗВО забезпечує належну освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти ОП «Маркетинг».

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У ЗВО створенні належні умови для реалізації права на освіту осіб з особливими потребами. Це, зокрема, організаційно-технічні умови: пандуси, поручні для користування сходами та ін. А також можливість дистанційної

освіти. Діє Наказ № 110 від 26.02.2019 Про порядок супроводу осіб з обмеженими фізичними можливостями..., який оприлюднено на сайті <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/Nakaz-vid-26.02.1019r.-110.pdf> а також положення про організацію інклюзивного навчання <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/inklyuzivne-navchavnyya.pdf>

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Під час зустрічі з експертною групою представники студентського самоврядування та представники здобувачів вищої освіти стверджували, що випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією чи корупцією не було. Але вони запевнили, що у разі виникнення конфліктних ситуацій очевидно необхідно звернутися до куратора або представників студентського самоврядування. Можна зробити висновок про те, що існує певна процедура вирішення потенційних конфліктних ситуацій (відповідно до Порядку роботи зі зверненнями та організації особистого прийому громадян у ДВНЗ «Придніпровська державна Академія будівництва та архітектури» затвердженого від 15.03.2019 р. № 136, оприлюдненому на офіційному веб-сайті). Проте, студенти недостатньо поінформовані з нормативними документами, що регламентують заходи та політику вирішення конфліктів в ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Задовільна матеріально-технічна база. Сприятливий морально-психологічний клімат та умови для навчання за ОП. Викладачі і здобувачі вищої освіти мають право на безкоштовний доступ до користування матеріальними та інформаційними ресурсами ЗВО. Наявність онлайн-ресурсів з навчальними матеріалами. Можливість здійснення навчання дистанційно.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Недостатня поінформованість студентів про нормативні документи університету, що регламентують політику та процедури вирішення конфліктних ситуацій.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітня програма "Маркетинг" першого (бакалаврського) рівня є узгодженою за підкритеріями 7.1- 7.6 з незначними недоліками, що зазначені вище. Використання цілісного підходу до аналізу фактів та їх контексту дозволяє встановити відповідність ОП "Маркетинг" критерію 7 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми регулюється в Академії Стандартом ОП – 01-19 «Про розробку освітніх програм зі спеціальностей у ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури», затвердженим Вченою радою Академії 04.07.2019 р., протокол № 13 (зі змінами, затвердженими 24.09.2019 р., протокол № 2) (розділ 3, 4). <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/pro-rozrobku-osvitnih-program.pdf>. Він передбачає: що відповідальність за розробку, оновлення та впровадження освітньої програми за спеціальністю покладається на гаранта, розробляється групою забезпечення, за можливості залучення випускників за цією освітньою програмою, які працюють за фахом, роботодавців, професіоналів-практиків, здобувачів вищої освіти, що продовжують навчання за цією освітньою

програмою на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти, схвалюється на засіданні структурного підрозділу, де здійснюється підготовка за цією освітньою програмою та затверджується Вченою радою академії. Під час фокус-групи з гарантом та групою забезпечення (розробники), адміністративним персоналом, роботодавцями, студентами, студентським самоврядуванням було встановлено, що ОП розробляється групою забезпечення із врахуванням пропозицій, побажань та зауважень академічної спільноти, роботодавців, студентів (в т.ч. через анкетування та опитування) та розглядається на засіданні випускової кафедри (відмічено в протоколах), за потреби здійснюється консультативна допомога інших підрозділів (лабораторія моніторингу якості, навчальний, метод відділи, тощо), проходить обговорення на засіданнях Вченої Ради економічного факультету, ОП затверджується Вченою Радою Академії. На сайті ПДАБА в закладці Громадські обговорення оприлюднено ОП 2019р., яка затверджена протоколом №8 від 26 лютого 2019р. <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/07/075-Marketyng-2019.pdf>. Також вказано електронну адресу гаранта ОП, на яку можна надавати пропозиції. Це підтверджує оприлюднення програми для публічного обговорення. ОП протягом 2017-2020 рр змінювалася у зв'язку зі зміною законодавства (2017р), появою СВОУ (2018р.), пропозицій стейкхолдерів. Безпосередньо за ВСЗЯО відповідає структурний підрозділ лабораторія моніторингу якості навчання і організації та планування навчально-методичної роботи

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

В ПДАБА розроблено та діє положення про анкетування здобувачів вищої освіти, 2019р. (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/Polozhennya-pro-anketuvannya-zdobuchiv-vyshhoi-osvity.pdf>), введене в дію наказом ректора № 2 від 24.09.19, яке спрямоване на стимулювання академічного зростання та підвищення кваліфікації НПП ("Викладач очима студентів"), розраховане на здобувачів денної форми навчання бакалаврського та магістерського рівня. Використовується як елемент моніторингу системи контролю за якістю освітнього процесу. У ВС вказано, що проводилося анкетування студентів щодо задоволеності. с. 19. Під час акредитаційної експертизи ЕГ отримало докази залученості здобувачів до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості: проводиться анкетування (результати анкетування було надано ЕГ також вони обговорювалися на засіданні кафедри), усне опитування здобувачів (підтверджено на фокус групах зі студентами та самоврядуванням) Під час аналізу ОП 2017,2018,2019рр. було підтверджено зміни, про які вказано у ВС на с. 18. Також на Вченій Раді економічного факультету за участі студентів 18.02.20 було обговорено зміни до формування варіативної складової. Таким чином підтверджено наявність механізмів та фактів залучення стейкхолдерів до періодичного перегляду освітніх програм та інших процедур її якості.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти 2017р. (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/pro-sistemu-vnutrishnogo-zabezpechennya-yakosti-osviti.pdf>) передбачає залучення роботодавців до процесу забезпечення якості. У ВС зазначено про взаємодію із роботодавцями у різних формах - консультування щодо розроблення ОП та її наповнення, проведення формальних та неформальних заходів, забезпечення бази практики. До ВС додано відгуки та рецензії з підприємств (ТОВ АРС-інжиніринг, MINDGENEER, BTL Днепр, ТОВ Стронгдрінк, ТОВ Алком) з певними рекомендаціями та висновками щодо якості ОП. Аналіз протоколів засідань кафедри також підтвердив факти постійної взаємодії зовнішніх стейкхолдерів до співпраці. Баранов А.І. захистив дисертацію (08.00.04) під керівництвом Грабовського П.І. та є директором з виробництва ТОВ "Стронгдрінк", що підтверджує тривалу та постійну співпрацю зі стейкхолдерами. Під час фокус-групи з роботодавцями (ТОВ АРС ІнжІнІрінг, БТЛ Дніпро, ТОВ Гама-медика, ТБ Вега Україна, ТОВ "Стронгдрінк") було підтверджено факти постійної співпраці щодо розвитку ОП та бажання співпрацювати в цьому напрямку.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

В серпні 2019р. створено відділ якості освіти, маркетингу та профорієнтаційної роботи, на який покладено здійснення моніторингу працевлаштування випускників, анкетування здобувачів. Перший випуск бакалаврів за ОП планується у червні 2020р. У ВС вказується про проведення заходів, до яких залучаються випускники магістерської програми "Маркетинг", акумулювання інформації про їх успішне працевлаштування на ряді підприємств. На сайті ПДАБА є вкладка Працевлаштування <https://pgasa.dp.ua/vacancy/>, де оприлюднюються вакансії (останні оприлюднення 12.05.20, 29.04.20, 27.11.19, 28.10.19) Під час фокус-групи зі студентами було встановлено, що заходи щодо профорієнтації відбуваються. Під час фокус-групи з представником відділу якості освіти, маркетингу та профорієнтації встановлено факти тісної співпраці із здобувачами вищої освіти (запити від роботодавців безпосередньо передаються здобувачам, які в цьому зацікавлені).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

ВСЗЯО ПДАБА діє на основі Положення про моніторинг якості освіти в ДВНЗ ПДАБА 2017р. (протокол №7 від 19 грудня 2017р.) (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/pro-monitoring-yakosti-osviti.pdf>, який спирається, в тому числі, й на Державні вимоги до акредитації напрямів підготовки, спеціальностей та вищого навчального закладу (Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України 13.06.2012 № 689), але не враховує вимоги Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (наказ МОН 11.07.2019 № 977). Відповідно, ВСЗЯО не налаштована на приведення у відповідність критеріям, що висуваються НАЗЯВО до якості вищої освіти. В той же час, ПДАБА запровадила ряд заходів, що описані в ВС (с.19-20) та які отримали підтвердження під час акредитаційної експертизи (оновлення та оприлюднення на сайті ПДАБА внутрішньої нормативної бази), що свідчить про перебудову внутрішньої системи до сучасних вимог до якості освіти. Під час інтерв'ю із представниками лабораторії моніторингу якості освіти, планування та організації освітнього процесу встановлено, що результати акредитацій беруться до уваги, цей відділ є відповідальний в цілому за діяльність ВСЗЯО Академії, відповідає за оновлення нормативної бази ПДАБА, перегляд положень, стандартів, що активно зараз відбувається. Проведення ККР є основою для надання рекомендацій щодо удосконалення якості. Використання автоматизованої системи АСУ-ЗВО «СИГМА» дозволяє узагальнювати та аналізувати інформацію, проводити рейтингування студентів, що забезпечує певну об'єктивність, а також оперативно дозволяє реагувати на проблемні моменти освітнього процесу. Актуальним є забезпечення якості освіти під час дистанційного навчання, що забезпечується внутрішніми наказами, розпорядженнями, положеннями, а також доступом до дистанційного навчання, а не лише до навчання через засоби дистанційного зв'язку.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Результати попередніх акредитацій (в т.ч. II півріччя 2019р.) є доступними на офіційному сайті ПДАБА. Вони обговорювалися на всіх рівнях та доводилися до співробітників (за результатами фокус-груп). Під час фокус-групи з адміністрацією та іншими службами встановлено розуміння нової парадигми акредитації, з інтенсивного оновлення положень та перебудови діяльності в цілому можемо зробити висновок, що ПДАБА враховує результати акредитації та формує програми розвитку Академії на їх основі.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

У ВС вказано на трансформацію та перерозподіл повноважень між структурними підрозділами. На момент акредитаційної експертизи було надано проект структури ПДПБП. Під час фокус-груп було підтверджено продовження трансформації структури академії з метою забезпечення базису для формування культури якості в академічній спільноті. Під час фокус груп з керівництвом Академії та кафедри було встановлено бажання та бачення майбутніх трансформацій на всіх рівнях ієрархії та із залученням стейкхолдерів.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Відбувається формування структури, яка спрямована на побудову внутрішньої системи забезпечення якості освіти; враховуються зауваження та рекомендації акредитаційних експертиз, стейкхолдерів; використання АСУ-ЗВО «СИГМА в освітній діяльності; наявність та постійне оновлення внутрішніх стандартів, що спрямовані на забезпечення якості освіти; робота з випускниками; проведення анкетувань та впровадження їх результатів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Рекомендації: під час оприлюднення ОП для громадського обговорення, вказати, що це проект, дату публікації, термін, протягом якого триває обговорення та прийняття пропозицій; залучити до моніторингу ОП й третій - освітньо-науковий рівень та заочну форму навчання; можливе включення здобувачів освіти до групи з розроблення освітньої програми; враховати вимоги Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (наказ МОН 11.07.2019 № 977) в стандартах (положеннях) та діяльності ВСЗЯО

Рівень відповідності Критерію 8.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Освітня програма "Маркетинг" першого (бакалаврського) рівня має узгодженість за підкритеріями 8.1-8.7 з недоліками, що вказані вище. Використання цілісного підходу до аналізу фактів та їх контексту дозволяє встановити відповідність ОП "Маркетинг" критерію 8 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО існують чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу. Вони оприлюднені на офіційному сайті академії. Це, зокрема: Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу в Академії регулюються згідно зі Статутом ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури», затвердженого наказом МОН України 10.02.2017 р. № 207 (пункт 3.4, розділ 3) (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/04/statut-2017-www.pdf>), Правилами внутрішнього розпорядку для працівників ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури», затвердженими конференцією трудового колективу ДВНЗ ПДАБА 15.05.2015 р., протокол № 1 (розділ 3, 4). (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/Pravyla-vnutrishnogo-rozporядku.pdf>). Загалом, під час реалізації ОП «Маркетинг», ці правила та процедури дотримуються.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На сайті ЗВО є посилання для пропозицій (<https://pgasa.dp.ua/discussions/>), а також з ОП (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/07/075-Marketyng.pdf>)

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті ЗВО опублікована затверджена вченою радою ОП «Маркетинг» (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/07/075-Marketyng.pdf>). У документі відображено загальну інформацію про програму, програмні компетентності, перелік компонент, форми підсумкового контролю за компонентами, структурно-логічну схему освітньої програми тощо. Обсяг та зміст інформації щодо ОП, оприлюдненої на сайті, достатні для ознайомлення усіх стейкхолдерів: роботодавців для внеску змін (якщо вони необхідні) та абітурієнтів, що бажають бути більш обізнаними стосовно свого вибору. ОП Маркетинг за першим (бакалаврським) рівнем представлена за 2017,2018 та 2019роки.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Прозорість та публічність основних документів і процедур, що забезпечують та регулюють освітній процес у ЗВО і на ОП «Маркетинг». Наявність основної інформації для потенційних абітурієнтів та роботодавців у відкритих джерелах ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Публічне розміщення наданих рекомендацій від роботодавців та студентів щодо удосконалення ОП «Маркетинг» відсутнє. Доцільно на сайті ЗВО оприлюднювати таблицю із пропозиціями стейкхолдерів після громадського

обговорення проекту ОП, а також вказувати терміни надання пропозицій.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Освітня програма "Маркетинг" першого (бакалаврського) рівня є узгодженою за підкритеріями 9.1- 9.3 з незначними недоліками, що зазначені вище. Використання цілісного підходу до аналізу фактів та їх контексту дозволяє встановити відповідність ОП "Маркетинг" критерію 9 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Під час акредитаційного візиту відбувалися незначні зміни до програми візиту за взаємним узгодженням ЗВО та ЕГ

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	E
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>НП маркетинг скор 2019.pdf</i>	01ov7AOVzcgd/gXZd7piZWhzowtbtbvSt1xl+k6oMwQ=
Додаток	<i>Зведена інформація про викладачів ОП в розрізі їх академічної та професійної кваліфікації.pdf</i>	FB/JnBTAB5YfYs2UcVMKhdFmrQIDiUwBUbykyCxG+M=
Додаток	<i>Кадрова_таблиця_1_ПДАБА.pdf</i>	elVh4AQtCZuNTTrMbxscFWMa9TyRdmGGJiOkeg52h8No=
Додаток	<i>Кадрова_таблиця_2_ПДАБА.pdf</i>	meK6wzQ1hqbOYYwZa2qFJ3fkWr5/iXC72UOrNYdsqgI=
Додаток	<i>НП маркетинг денна 2017ст(1).pdf</i>	6jbcMGIungEvyFqdOnHEcsK4HF1rEBVtvl7CL+9yN4=
Додаток	<i>НП маркетинг денна 2018.pdf</i>	V8BncG1olBIU5tZMEUElQyZ88udGwHt2BNXDZyIzPGk=
Додаток	<i>НП маркетинг денна 2019.pdf</i>	kQF1xDw451v7rjz2vntUUKDQyQETHAboWPLo8hvOwIU=
Додаток	<i>НП маркетинг заоч 2017(1).pdf</i>	SE98HDXYz98K3SW6mgWt8MMpI49Yc/NZYkjPQ7ph1Lo=
Додаток	<i>НП маркетинг заоч 2018.pdf</i>	MsCq6Zy96lFuemdWcoJK+iItOtHetDsO5Kqef6iDYj4=
Додаток	<i>НП маркетинг заоч 2019.pdf</i>	8a7FsQtasmiS82OUT+irC1KAeftiFPCgye7brZMRdbA=
Додаток	<i>НП маркетинг скор 2018.pdf</i>	n9R55hxOmAXshwKott5iOG3KOTQkQGCGq/n7JP87vAo=
Додаток	<i>ОПП макркетинг СТ-17(1).pdf</i>	d/5q6KcxoYQ2Fq8RevHO1GBTLG9khTjJ+Wygysj5ylo=
Додаток	<i>Якісний склад НПП_ПДАБА.pdf</i>	bdWtLRzFRHUQoGLiwKKbqArC8pX8JNmYBtu1PLIM648=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Смачило Валентина Володимирівна

Члени експертної групи

Поліщук Ірина Ігорівна

Жалдаченко Марія Миколаївна